C/2025/766

11.2.2025

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Sektorowe polityki przemysłowe wspierające większą autonomię strategiczną

(opinia z inicjatywy własnej)

(C/2025/766)

Sprawozdawca: **Alain COHEUR**

Współsprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Doradczynie i doradcy	Giannino BERNABEI (z ramienia współsprawozdawcy, Kategoria 1)
Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	18.1.2024
Podstawa prawna	Art. 52 ust. 2 regulaminu wewnętrznego
Sekcja odpowiedzialna	Komisja Konsultacyjna ds. Przemian w Przemyśle
Data przyjęcia przez sekcję	5.11.2024
Data przyjęcia na sesji plenarnej	4.12.2024
Sesja plenarna nr	592
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	189/3/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Podobnie jak we wcześniejszych opiniach Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) podkreśla, że te same zagrożenia dotyczą zupełnie różnych sektorów przemysłu. Chociaż zastosowane rozwiązania mogą być często identyczne, to powinny być ukierunkowane. Aby można było odzyskać pozycję konkurencyjną na świecie, EKES wzywa Komisję Europejską (KE) do pilnego wznowienia analiz i perspektyw sektorowych polityki przemysłowej za pomocą prognozowania.

1.2. Komitet apeluje do KE o szybkie podjęcie ukierunkowanych działań wspierających różne sektory strategiczne, takie jak branża chemiczna i jej pochodne, metalurgia oraz cyberbezpieczeństwo.

1.3. Zdaniem Komitetu jednolity rynek musi służyć większej autonomii i ograniczeniu zewnętrznych zależności w łańcuchach dostaw oraz w ramach procesów i produktów, a także ukierunkować 450 mln konsumentów na produkty europejskie poprzez określenie norm dotyczących zrównoważonego rozwoju, obiegu zamkniętego i śladu węglowego. Pozwoli to na dalsze wzmocnienie legitymacji jednolitego rynku.

1.4. EKES uważa, że aby przeciwdziałać podupadaniu przemysłu, przedsiębiorstwa muszą mieć dostęp do instytucji bankowych wspierających politykę przemysłową zakorzenioną w naszych regionach, a także do coraz lepiej wykwalifikowanych pracowników i do ośrodków akademickich, które sprzyjają innowacji i badaniom naukowym z myślą o tworzeniu przyszłych miejsc pracy.

1.5. Komitet podkreśla potrzebę zacieśnienia partnerstw w branży chemicznej w celu pobudzenia innowacji i inwestycji, a także konieczność przeniesienia przemysłu chemicznego, tworzenia ośrodków decyzyjnych na terytorium UE, ujednolicenia norm jakości sortowanych lub wstępnie przetworzonych odpadów z tworzyw sztucznych oraz ustanowienia jednolitego i otwartego rynku wtórnego w celu zapewnienia ciągłości dostaw odpadów z tworzyw sztucznych na potrzeby działalności zakładów recyklingu chemicznego.

1.6. W obliczu zagrożeń w dziedzinie cyberbezpieczeństwa EKES zaleca wprowadzenie ściślejszego i stałego nadzoru, a także opracowanie programów prewencyjnej pomocy technicznej dostępnych dla wszystkich przedsiębiorstw.

1.7. Zdaniem Komitetu dalszy regres w branży metalurgicznej jest nie do przyjęcia, ponieważ grozi poważnym naruszeniem autonomii strategicznej UE i wszystkich sektorów przemysłu (przemysłu kolejowego, jądrowego, morskiego, kosmicznego, motoryzacyjnego, obronnego itp.), a co za tym idzie – szkodzi przyszłości przemysłu UE. Obecnie bardziej niż kiedykolwiek Europa potrzebuje ustanowienia ładu przemysłowego, aby umocnić Zielony Ład i plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, zintensyfikować sojusze przemysłowe w przemyśle metalurgicznym poprzez ważne projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, a także dokonać reindustrializacji wielu opuszczonych terytoriów w celu przywrócenia wysokiej jakości miejsc pracy na poziomie społeczności lokalnych.

2. **Uwagi ogólne**

2.1. Wobec nieustających kryzysów Europa widzi potrzebę zareagowania na swoje strategiczne zależności i słabości strukturalne. Strategiczną autonomię uda się osiągnąć tylko wtedy, gdy główne gałęzie przemysłu i branże strategiczne, w tym sektory energochłonne i zużywające duże ilości wody, pozostaną w Europie i będą inwestować na miejscu.

2.2. Brak wiarygodności zglobalizowanych sieci i konieczność lepszego zabezpieczenia łańcuchów dostaw stają się pilną potrzebą gospodarczą i operacyjną. Pogorszenie sytuacji geopolitycznej i sytuacji w zakresie bezpieczeństwa, a także środki przedsięwzięte przez niektóre państwa trzecie jako uzupełnienie masowych dotacji związanych z produkcją, które zakłócają handel i prowadzą do nieuczciwej konkurencji, stworzyły warunki do quasi-monopolu na surowce.

2.3. Konsumenci obecnie bardziej niż kiedykolwiek wcześniej preferują zdrowe, zrównoważone i lokalne produkty spełniające ostrzejsze wymogi dotyczące bliskości i identyfikowalności, co również przemawia za przeniesieniem produkcji do Europy. Nasze sektory przemysłu mają do odegrania kluczową rolę w transformacji gospodarki.

2.4. Niniejsza opinia ukazuje znaczenie niektórych sektorów dla osiągnięcia autonomii strategicznej oraz sposób, w jaki sektorowe polityki przemysłowe mogą je w tym wspierać. Wiele sektorów ma zasadnicze znaczenie dla naszej autonomii. Aby uzupełnić wizję przedstawioną w opinii „W kierunku Europy bardziej odpornej, konkurencyjnej i zrównoważonej” ([1]), skoncentrowano się na sektorze chemicznym i metalurgicznym oraz na cyberbezpieczeństwie, w świetle ogólnego podejścia nakreślonego w Wersalu i Granadzie, a następnie ponownie omówionego w kontekście deklaracji z Antwerpii z dnia 4 marca 2024 r. ([2])

2.5. W planie działania na rzecz przemysłu należy ponownie przemyśleć sektorowe strategie przemysłowe, aby stawić czoła wszystkim zmianom i wyzwaniom stojącym przed przemysłem. Kluczowe wymogi dla naszego przemysłu to:

— zabezpieczenie dostępu do surowców krytycznych ([3]),

— zarządzanie przedsiębiorstwami w sposób efektywny pod względem emisji dwutlenku węgla i zużycia wody ([4]), aby uwzględnić powiązania między energią, wodą i surowcami krytycznymi,

— uwzględnienie postępów związanych z cyfryzacją ([5]),

— dostęp do środków finansowych oraz

— zapewnienie wykwalifikowanej siły roboczej, programów ustawicznego kształcenia dorosłych oraz recyklingu, zwłaszcza dla MŚP, w tym poprzez wprowadzenie planu działania dotyczącego ludzi i kwestii społecznych ([6]).

([1]) Dz.U. C, C/2024/4062, 12.7.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4062/oj?locale=pl.
([2]) https://cms.antwerp-declaration.eu/uploads/declaration.pdf.
([3]) Dz.U. C 349 z 29.9.2023, s. 142.
([4]) Dz.U. C, C/2024/4062, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4062/oj, oraz opinia EKES-u Dz.U. C, C/2024/4659, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4659/oj.
([5]) Dz.U. C, C/2024/4062, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4062/oj.
([6]) Dz.U. C, C/2024/4659, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4659/oj.

2.6. Aby utrzymać konkurencyjność przedsiębiorstw w sytuacji, w której nie zawsze konkurują one na równych warunkach z innymi podmiotami, należy ożywić jednolity rynek zgodnie z propozycją zawartą w sprawozdaniach Letty i Draghiego, wspierać najnowocześniejsze badania naukowe i innowacje w sektorach takich jak sztuczna inteligencja (AI), technologie kwantowe, biotechnologie, materiały zaawansowane i technologie neutralne emisyjnie oraz poprawić łańcuchy dostaw i transportu, ułatwiając zarazem dostęp do kredytów.

2.7. Te ogromne wyzwania pojawiają się w czasach, gdy przedsiębiorstwa zmagają się z najpoważniejszym pogorszeniem koniunktury gospodarczej w ciągu dekady: zmniejsza się popyt, wzrastają koszty produkcji, a inwestycje przenoszą się do innych regionów. Bardziej niż kiedykolwiek przedsiębiorstwa potrzebują pilnie jasności, przewidywalności i zaufania do Europy i jej sektorowej polityki przemysłowej.

2.8. Nasze przedsiębiorstwa, w tym przedsiębiorstwa działające w sektorach strategicznych, jako liderzy działań w dziedzinie klimatu mogłyby znaleźć się w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej ze względu na surowsze normy środowiskowe niż te, które obowiązują inne podmioty globalne. Aby temu zaradzić, można przywrócić równe warunki działania dla sektora przemysłu poprzez wdrożenie środków z zakresu polityki pozwalających zmniejszyć ryzyko ucieczki emisji, torując zarazem drogę do wiodącej pozycji przemysłu w dziedzinie technologii.

2.9. Przejście na zrównoważoną gospodarkę umożliwia UE zdobycie pozycji lidera w powstających sektorach czystych technologii, a także skłania ją do modernizacji własnego przemysłu. Otwierają się tu dwie możliwości: osiągnięcie wiodącej pozycji technologicznej w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i oszczędnego gospodarowania wodą oraz wdrożenie gospodarki o bardziej zamkniętym obiegu.

3. **Odporne i konkurencyjne sektory przemysłu**

3.1. Sektory przemysłowe nadal borykają się z różnymi problemami:

— dostosowanie zdolności w celu uwzględnienia nowych wymogów w zakresie konkurencyjności oraz wykazanie się większą odpornością,

— amortyzowanie wstrząsów, elastyczne reagowanie na zmieniające się wymogi rynkowe,

— obieranie kierunku działań w oparciu o inne kryteria niż wyłącznie koszty, tak aby należycie uwzględnić aspekty związane z usługami i jakością, ochroną środowiska i utrzymaniem zasobów ludzkich (miejsca pracy dobrej jakości),

— poprawa efektywności energetycznej i wykorzystania materiałów przy jednoczesnej optymalizacji poziomu konkurencyjności na rynkach światowych,

— utrzymanie wysokiego poziomu inwestycji w innowacje technologiczne,

— łatwiejszy dostęp do kapitału wysokiego ryzyka na poziomie krajowym i europejskim.

3.2. W tym celu przedsiębiorstwa potrzebują dostępu do instytucji finansowych wspierających europejską politykę przemysłową. Kluczowe znaczenie będzie miało udostępnienie finansowania przez sektor prywatny i banki. Pomimo wysokiego poziomu zadłużenia i inflacji, które zawężają pole manewru, sektor prywatny musi nadal odgrywać pierwszoplanową rolę w dostępie do finansowania, lecz należy również wykorzystywać zasoby sektora prywatnego, a oszczędności gospodarstw domowych – w stosownych przypadkach – ukierunkować na bardziej rentowne aktywa finansowe.

3.3. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz fundusze strukturalne i regionalne powinny być nastawione na jak najszybszą integrację i budowę światowej klasy europejskiej infrastruktury energetycznej i cyfrowej oraz infrastruktury wychwytywania, utylizacji, składowania i recyklingu. Są to ważne projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania. Należy upłynnić transport transgraniczny, rozwijać sieci transeuropejskie oraz usunąć bariery w wydawaniu pozwoleń na projekty transformacji przemysłowej.

3.4. Trwające przemiany będą również wymagać znacznej liczby coraz lepiej wykwalifikowanych pracowników. Brakuje tymczasem wykwalifikowanej siły roboczej w sektorze energii odnawialnej i sektorze cyfrowym, poziom mobilności jest niekiedy niski, a pracodawcy borykają się z dużą konkurencją ze strony sąsiednich sektorów działalności. Szacuje się, że niedobór siły roboczej pogłębi się zarówno w przypadku pracowników, jak i kadry kierowniczej. Rozwój sztucznej inteligencji stwarza zarazem możliwości i wyzwania, które nadal trudno jest oszacować: zastępowanie ludzi w zadaniach związanych z gromadzeniem i analizą danych, a nawet projektowaniem. Jest to nowa rewolucja przemysłowa, która wymaga nowych ram kulturowych i nowych umiejętności w wyłaniających się zawodach wymagających wysokich kwalifikacji.

3.5. Agregując potrzeby wyrażone na poziomie sektorowym, ważne jest uzyskanie skonsolidowanego przeglądu potrzeb w zakresie umiejętności, z uwzględnieniem odwróconej piramidy wieku, a także wchodzenia na rynek pracy i odchodzenia z niego.

3.6. W tym kontekście KE musi przeprowadzić wiarygodne badania. W stosownych przypadkach można by zastosować interwencje społeczne w celu zapewnienia powodzenia tych przemian, tak aby optymalnie przeprowadzić pozytywną transformację i zminimalizować negatywne zakłócenia w społeczeństwie. Jednocześnie należy rozwijać sektory doskonałości, aby zapewnić wykwalifikowaną siłę roboczą.

3.7. Zwiększona konkurencja światowa wynikająca z wyłonienia się nowych gospodarek stwarza możliwości dalszego wykorzystania potencjału jednolitego rynku UE, inteligentnej specjalizacji oraz rozszerzenia łączności i globalnych łańcuchów wartości. Jednak większej konkurencji towarzyszy też rosnące ryzyko wykorzystania zależności gospodarczych do celów geopolitycznych i tworzenia niezwykle potężnych światowych monopoli.

3.8. Wymaga to wzmocnienia odporności strategicznych aktywów gospodarczych UE dzięki ochronie praw własności intelektualnej i infrastruktury krytycznej, aby uniknąć kontroli zewnętrznej i przywrócić równowagę siły gospodarczej w celu odnowienia stabilnych i bezpiecznych łańcuchów dostaw. UE musi wzmocnić swoją zdolność do określania wspólnych celów gospodarczych oraz do niezależnego działania.

3.9. Skoordynowane działania dyplomatyczne będą miały decydujące znaczenie dla tego, by przejście na zrównoważoną gospodarkę na całym świecie dokonywało się wspólnym wysiłkiem. UE ma ogromną szansę na podkreślenie i utrzymanie wiodącej pozycji w dyplomacji klimatycznej, pod warunkiem że będzie nadal siłą napędową zrównoważonej transformacji i będzie wspierać globalne działania na rzecz odpowiedzialnych przemian.

4. **Sektor produktów chemicznych i produktów związanych ze zdrowiem**

4.1. Chemia jest jednym z sektorów o kluczowym znaczeniu dla strategicznej autonomii i do tego jednym z najbardziej dotkniętych spadkiem koniunktury ze względu na spowolnienie gospodarki światowej, osłabienie lokalnych rynków zbytu oraz utratę konkurencyjności z powodu wyższych cen energii i surowców w Europie. Jedynie sektory chemiczne związane ze zdrowiem, a w szczególności z produktami farmaceutycznymi, zareagowały na tę sytuację.

4.2. Europejski przemysł chemiczny musi zmierzać w kierunku neutralności klimatycznej, która odgrywa kluczową rolę w zarządzaniu przemianami w wielu sektorach przemysłu. UE musi zachować równowagę między ambicjami w zakresie ochrony środowiska i konkurencyjności, dbając o to, by jej przepisy dotyczące chemikaliów były skuteczne i sprzyjały innowacjom oraz by jej podejście opierało się na analizie ryzyka, a nie na ogólnych zakazach dla produktów. W razie potrzeby należy wykorzystać formułę piaskownicy regulacyjnej.

4.3. Z uwagi na brak odpowiednich ram prawnych recykling chemiczny nie jest obecnie wystarczająco rozpowszechniony. Jego pełen potencjał należy wykorzystać za pomocą środków na rzecz innowacji, dzięki wprowadzeniu równych warunków działania, a także za pośrednictwem łańcuchów recyklingu i jasnych ścieżek odzysku tworzyw sztucznych, które w przeciwnym razie zostałyby wywiezione, spalone, zmarnowane lub znalazłyby się na składowiskach.

4.4. Unijne przepisy wspierające recykling chemiczny jako rozwiązanie uzupełniające recykling mechaniczny są potrzebne, aby przyciągnąć inwestycje w te technologie i pomóc UE w osiągnięciu celów dotyczących zawartości materiałów z recyklingu. Zasadnicze znaczenie ma metoda bilansu energii, rozłożona na etapy i mająca na celu zastąpienie odsetka (nieodnawialnych) paliw kopalnych produktami pochodzącymi z zasobów pozyskanych w ramach obiegu zamkniętego.

4.5. Aby zapewnić intensyfikację i pełne wprowadzenie recyklingu chemicznego, należy działać zgodnie z zasadami przewodnimi, takimi jak:

— zacieśnienie współpracy opartej na partnerstwie w celu pobudzenia innowacji i inwestycji, np. sojusz na rzecz tworzyw sztucznych o zamkniętym cyklu życia,

— przeniesienie przemysłu chemicznego i lokalizowanie ośrodków decyzyjnych na terytorium Europy,

— ujednolicenie norm dotyczących przejrzystego podejścia opartego na bilansie energii z normami jakości dla sortowanych lub wstępnie przetworzonych odpadów z tworzyw sztucznych przy wykorzystaniu analiz cyklu życia do pomiaru wpływu na środowisko,

— ustanowienie jednolitego i otwartego rynku wtórnego w celu zapewnienia ciągłości dostaw odpadów z tworzyw sztucznych na potrzeby działalności zakładów recyklingu chemicznego.

4.6. W przypadku produktów związanych ze zdrowiem biotechnologia i bioprodukcja odgrywają kluczową rolę w przemyśle chemicznym i oferują wiele możliwości opracowania wysokowydajnych, zrównoważonych produktów, przy jednoczesnym zwiększeniu strategicznej autonomii ([7]).

4.7. Należy zachęcać sektor zdrowia i sektor farmaceutyczny – m.in. poprzez ambitny akt w sprawie leków krytycznych – do przeciwdziałania zależnościom europejskim oraz do wzmocnienia naszej suwerenności, odporności i zdolności do innowacji i produkcji ([8]).

5. **Sektor cyberbezpieczeństwa**

5.1. Przemysłowy internet rzeczy jest ważnym elementem czwartej rewolucji przemysłowej („Przemysł 4.0”), która obejmuje wiele koncepcji i technologii takich jak sztuczna inteligencja, przetwarzanie w chmurze i rzeczywistość rozszerzona, ale która nie jest wystarczająco chroniona, stąd trudno jest sprawować nad nią kontrolę.

5.2. W dziedzinie cyfrowej, oprócz priorytetów w zakresie normalizacji technologii informacyjno-komunikacyjnych dla jednolitego rynku cyfrowego, w agendzie cyfrowej UE, strategii w zakresie danych i europejskim akcie w sprawie sztucznej inteligencji uznano znaczenie przyjęcia norm dla technologii nowej generacji. Wprowadzono również strategię normalizacji.

5.3. Niektóre zastosowania sztucznej inteligencji mogą stanowić zagrożenie dla praw obywateli i demokracji, począwszy od systemów kategoryzacji biometrycznej, w których wykorzystuje się wrażliwe cechy, po zbieranie bez konkretnego uzasadnienia wizerunków twarzy z internetu lub monitoringu wizyjnego w celu stworzenia baz danych dotyczących rozpoznawania twarzy, rozpoznawanie emocji w miejscu pracy i w instytucjach edukacyjnych, ocenę społeczną lub systemy sztucznej inteligencji, które manipulują zachowaniem człowieka. Wszystkie te aspekty wymagają ściślejszego i stałego nadzoru.

5.4. Odnośnie do cyberbezpieczeństwa UE stoi w obliczu rosnącego ryzyka i wielopłaszczyznowych zagrożeń. Aby zaradzić obecnemu rozdrobnieniu i promować ściślejszą współpracę między państwami członkowskimi, trzeba rozwijać koordynację i wymianę informacji na temat ataków, bez względu na wrażliwość informacji dotyczących bezpieczeństwa narodowego.

5.5. Państwa członkowskie muszą stale przeprowadzać ocenę ryzyka związanego z europejskimi infrastrukturami i sieciami łączności. Należy zidentyfikować wiele zagrożeń dla sieci i infrastruktury komunikacyjnej, takich jak oprogramowanie niszczące dane (ang. wiper), oprogramowanie szantażujące, ataki w łańcuchu dostaw, ataki fizyczne, sabotaże itp.

5.6. Ciągłe zmiany, anonimowość i brak granic w cyberprzestrzeni stwarzają zarówno możliwości, jak i zagrożenia dla funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego na poziomie indywidualnym, państwowym i ponadnarodowym. MŚP są narażone na poważne ryzyko w cyberprzestrzeni, a cyberataki są dla nich często końcem działalności. Należy zatem wdrożyć programy prewencyjnej pomocy technicznej, do których dostęp będą miały wszystkie przedsiębiorstwa.

([7]) Dz.U. C, C/2024/6026, 23.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/6026/oj.
([8]) Dz.U. C, C/2024/1568, 5.3.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/1568/oj?locale=pl, oraz Dz.U. C, C/2024/3387, 31.5.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3387/oj?locale=pl.

6. **Metalurgia**

6.1. Metalurgia jest bagatelizowanym wyzwaniem, które nie ogranicza się jedynie do wydobycia stali. Branża ta jest ważna dla różnych dziedzin: do wytwarzania specjalnych stopów dla przemysłu lotniczego i kosmonautycznego, w elektronice, budownictwie, dla produkcji samochodów i TGV, w energetyce jądrowej, nie licząc codziennych zastosowań (puszki aluminiowe, laptopy itp.).

6.2. W sektorze stalowym wiele ośrodków decyzyjnych nie ma już swojej siedziby w Europie, lecz na przykład w Indiach. Jednocześnie najnowocześniejsze badania naukowe nadal są prowadzone w Europie. Wynikająca z tego odległość geograficzna i intelektualna między ośrodkami decyzyjnymi, produkcyjnymi i badawczymi często prowadzi do utraty umiejętności w dziedzinie metalurgii.

6.3. W rezultacie dochodzi do efektu kaskadowego: marnuje się kształcenie uniwersyteckie w wyniku usunięcia metalurgii z programów nauczania, traci na tym edukacja, zmniejsza się atrakcyjność dyscyplin przemysłowych, brakuje młodych naukowczyń i naukowców oraz inżynierów, zmniejsza się liczba miejsc pracy, spadają płace, zawód traci swoją atrakcyjność, a sektor upada, podczas gdy potrzeby nadal są i wręcz gwałtownie rosną.

6.4. Zdaniem EKES-u dalszy regres w branży metalurgicznej jest nie do przyjęcia, ponieważ grozi poważnym naruszeniem autonomii strategicznej UE i wszystkich sektorów przemysłu (przemysłu kolejowego, jądrowego, morskiego, kosmicznego, motoryzacyjnego, obronnego itp.), a co za tym idzie – szkodzi przyszłości przemysłu UE.

6.5. EKES docenia, że nowa strategia przemysłowa z 2020 r. położyła podwaliny pod politykę przemysłową. Niemniej po prawie pięciu latach nadal nie usunięto wielu dostrzeżonych wtedy słabych punktów ani nie wdrożono zmian strukturalnych. Obecnie bardziej niż kiedykolwiek Europa potrzebuje ustanowienia ładu przemysłowego, aby umocnić Zielony Ład i plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, zintensyfikować sojusze przemysłowe w przemyśle metalurgicznym poprzez ważne projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, a także dokonać reindustrializacji wielu opuszczonych terytoriów w celu przywrócenia wysokiej jakości miejsc pracy na poziomie społeczności lokalnych.

6.6. Aby zapewnić możliwości europejskim sektorom strategicznym, konieczne jest również zachęcenie 450 mln konsumentów do nabywania produktów europejskich. W tym celu trzeba określić normy dotyczące zrównoważonego rozwoju, obiegu zamkniętego i śladu węglowego, które zwiększą legitymację jednolitego rynku.

Bruksela, dnia 4 grudnia 2024 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Oliver RÖPKE